

Handläggare
Leila Massih
Telefon: 08-50809306

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2023-08-24

Svar på skrivelse om skyfallshantering och plaskdammar

Förvaltningens förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Anette Nordvall (C) i Kungsholmens stadsdelsnämnd inkom den 27 april 2023 med en skrivelse om skyfallshantering och plaskdammar. Skrivelsen handlar om att det finns ett behov av att anpassa våra parkmiljöer till intensiv nederbörd och höga temperaturer, genom åtgärder som även bidrar till ökade rekreativa värden. I skrivelsen efterfrågas samverkan för att utforma solskydd, lek och plask ihop med skyfallshantering.

Förvaltningen ser att skrivelsen ligger i linje med Stockholms stads handlingsplan för klimatanpassning som fokuserar på skyfall och värmeböljor. Förvaltningen arbetar med olika åtgärder för att kunna ta hand om ökad nederbörd och med att möta ett varmare klimat. Det kan till exempel handla om att skapa system för att ta hand om nederbörd så att vatten leds till planteringsytor samtidigt som översvämningsrisken minskar på platser som man vill hålla torra. Det kan också handla om att placera träd där de skuggar bäst samt att välja träddarter som klarar ett förändrat klimat.

Förvaltningens planering av klimatanpassningsåtgärder redovisas i nämndens årliga verksamhetsplan samt den långsiktiga flerårsplanen. Önskade klimatinvesteringar redovisas som en bilaga till flerårsplanen. Under 2023 är Karlbergskanalens strandpromenad ett prioriterat projekt som delvis finansieras av klimatinvesteringsmedel. I planeringen av utvecklingen av lekplatserna i Vängåvan och Nelly Sachs park är frågor om solskydd och skuggning en självklar del. Förvaltningen samråder alltid med närliggande förskolor, skolor och parkleksverksamhet när lekplatser ska rustas upp och utvecklas. Förvaltningen har också under de senaste åren satsat på att installera solskydd på alla sina förskolegårdar.

Bakgrund

Anette Nordvall (C) i Kungsholmens stadsdelsnämnd inkom den 27 april 2023 med en skrivelse om skyfallshantering och plaskdammar. Stadsdelsnämnden beslutade att lämna över skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Ärendet

Skrivelsen handlar om att det finns ett behov av att anpassa våra parkmiljöer till intensiv nederbörd och höga temperaturer, genom åtgärder som även bidrar till ökade rekreativa värden. I skrivelsen efterfrågas samverkan för att utforma solskydd, lek och plask ihop med skyfallshantering. I skrivelsen ställs följande frågor:

”Hur samordnade är förvaltningen ihop med park & miljö och barnomsorgen på Kungsholmen?”

”Vilka projekt ligger idag som prioriteringsplatser för skyfallshantering och värmeskydd?”

”Hur ser tioårsplanen ut för förädling och mångfaldsvärdenyttjande ihop med att både säkerställa hanteringen av skyfallen som blir allt fler, och de allt hetare och längre värmeböljorna som drabbar stadsdelen och hela innerstaden?”

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stadsutveckling (före detta parkmiljöavdelningen norra innerstaden) i samråd med förskoleavdelningen. Stadsdelsnämndens pensionärsråd och rådet för funktionshinderfrågor har beretts möjlighet att lämna sina synpunkter i ärendet och eventuella synpunkter från dem återfinns i protokoll från respektive råd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser att skrivelsen ligger i linje med Stockholms stads ambitioner för klimatanpassning. Kommunfullmäktige beslutade den 13 december 2021 om en ny handlingsplan för klimatanpassning med fokus på skyfall och värmeböljor. Handlingsplanen utgör en konkretisering av stadens miljöprogram mål 3, Ett klimatanpassat Stockholm. Med utgångspunkt i framtida klimatscenarier och genomförda risk- och sårbarhetsanalyser har Stockholm valt att i första hand fokusera klimatanpassningsarbetet på skyfall och värmeböljor.¹

Klimatanpassningsåtgärder är en integrerad del i förvaltningens arbete med att rusta upp och sköta stadsdelsområdets parker och grönområden. Handlingsplanen för klimatanpassning, stadens skyfallsstrategi samt samverkan med trafikkontorets skyfallsstrategi,

---

¹ På Stockholms stads webbplats Miljöbarometern finns mer information om hur staden arbetar med klimatanpassningar: [Klimatförändringar och klimatanpassning - Stockholms miljöbarometer](#)

miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avlopp (SVOA) ger stöd i förvaltningens arbete.

Förvaltningen arbetar med olika åtgärder för att kunna ta hand om ökad nederbörd och med att möta ett varmare klimat. Det kan till exempel handla om att skapa system för att ta hand om nederbörd så att vatten leds till planteringsytor samtidigt som översvämningsrisken minskar på platser som man vill hålla torra. Det kan också handla om att placera träd där de skuggar bäst samt att välja träarter som klarar ett förändrat klimat och som kan bidra med hög krontäckningsgrad. Ett förändrat klimat kan också innebära nya typer av växtsjukdomar. En större variation av träd, buskar och blommor planteras därför för att skapa större tålighet mot kommande förändringar och nya växtsjukdomar.

Att planera för goda sol- och skuggförhållanden är en viktig del i förvaltningens utveckling av lekplatser. Förvaltningen ser tydligt att behovet av skuggning på lekplatser blir större i takt med fler perioder med hög medeltemperatur. Genom att bevara uppvuxen vegetation och tillföra ny grönska på lekplatserna skapas förutsättningar för barn att leka utomhus skyddade från stark sol. Saknas skuggande vegetation, till exempel i väntan på att träd ska växa upp, kan byggda konstruktioner som en pergola eller en uppspänd segelduk vara bra alternativ för att lösa behovet av UV-skydd. Förvaltningen har alltid dialog med närliggande förskolor, skolor och parkleksverksamhet när lekplatser ska rustas upp och utvecklas. Under året arbetar förvaltningen till exempel med planering av kommande upprustning av Vängåvans lekplats, där är frågan om solskydd och skuggning självklara att planera för och diskutera med de som använder lekplatsen. Nelly Sachs lekplats i Hornsberg är en annan lekplats där förvaltningen i år tittar närmare på både trygghetsfrågor och behov av nyplantering av träd för skuggning och svalka. Vidare har förvaltningen under de senaste åren satsat på att installera solskydd på alla sina förskolegårdar. Framförallt vid sandlådor där de yngre barnen vistas under längre tid. De kommunala förskolorna arbetar efter stadens riktlinjer för barnsäkerhet där det finns ett flertal åtgärder för att hantera värmeböljor.

Enligt förvaltningen är klimatanpassningsåtgärder som även bidrar till ökade rekreativa värden nödvändiga i den täta innerstaden där friytorna är begränsade och anspråken många. Detta finns det exempel på i Rålambshovsparken där en skyfallsdamm även fungerar som spontanidrottsyta för bollspel med mera. Däremot anser förvaltningen inte att det är lämpligt att leda dagvatten och skyfallsvatten till plaskdammar för barn eller hundar. Denna typ av vatten är i regel smutsigt och för med sig partiklar och föroreningar

från gator och vägar. Att anlägga tekniska system som renar vattnet bedöms inte heller rimligt, eftersom dammar som tar hand om överflödigt vatten för det mesta är tomma och aktiveras endast då nedbörden är kraftig.

Förvaltningens planering av klimatanpassningsåtgärder redovisas i nämndens årliga verksamhetsplan samt den långsiktiga flerårsplanen. Önskade klimatinvesteringar redovisas som en bilaga till flerårsplanen. Under 2023 är Karlbergskanalens strandpromenad ett prioriterat projekt som delvis finansieras av klimatinvesteringsmedel. I arbetet med att utreda hur strandpromenaden kan tillgängliggöras är frågor om erosionsstärkning och skyfallsledning viktiga delar. Under kommande år ser förvaltningen att Kronobergsparken skulle kunna klimatanpassas genom nya rännalar och magasin som skulle kunna fördröja vatten och eventuellt möjliggöra bevattning till valda delar av parkens grönstruktur. Vidare finns också behov av att tillskapa solskydd, plantera träd och motverka värmeöar² i stadsdelsområdets mest solutsatta lekmiljöer. I sammanhanget bör nämnas att klimatinvesteringsmedel söks årsvis och fördelas inom staden, så förvaltningen vet inte på förhand exakt när och om alla tilltänkta klimatanpassningsåtgärder kan förverkligas.

Lena Slotte
T.f. stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Karin Ekrin
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse om skyfallshantering och plaskdammar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Slotte, T.f. stadsdelsdirektör	2023-08-03
Karin Ekrim, Avdelningschef	2023-08-02